

FATWA KEEMPAT

HUKUM TERHADAP PRODUK *INVESTMENT LINK* MENURUT ISLAM

KEPUTUSAN

Muzakarah Jawatankuasa Fatwa Majlis Kebangsaan Bagi Hal Ehwal Ugama Islam Malaysia kali ke-76 yang bersidang pada 21-23 November 2006, di Kuala Lumpur telah membincangkan Hukum Terhadap Produk *Investment Link*. Muzakarah telah memutuskan:

Umat Islam hari ini mempunyai banyak alternatif untuk membeli atau melabur dalam produk-produk insurans yang berlandaskan syariah. Oleh itu, pembelian produk-produk *Investment Link* yang ditawarkan oleh syarikat-syarikat insurans konvensional yang menggabungkan insurans konvensional dan pelaburan saham amanah dalam dana-dana yang tidak menepati syarak perlu dielakkan oleh umat Islam.

LATAR BELAKANG

Jabatan Kemajuan Islam Malaysia (JAKIM) telah menerima pertanyaan daripada orang ramai berhubung dengan hukum penyertaan dalam produk *Investment Link* yang ditawarkan oleh syarikat insurans konvensional di negara ini. Isu ini juga timbul di Muzakarah Ahli-Ahli Majlis Penasihat Syariah Institusi Kewangan di Malaysia yang diadakan di Hotel Pan Pacific KLIA Sepang.

Investment Link (produk yang berkaitan dengan pelaburan) ialah program tabungan berasaskan pelaburan saham secara berkelompok yang pemilikannya dikira mengikut jumlah unit seperti saham amanah dan digabungkan pula dengan manfaat insurans nyawa (*life insurance*). Dengan kata lain, wang caruman insurans (*premium*) dilabur untuk memperoleh keuntungan dan pada masa yang sama peserta turut mendapat jaminan perlindungan melalui produk insurans nyawa, jika ditakdirkan sesuatu musibah menimpa peserta atau pemilikinya.

Maklumat berkaitan produk Investment Link adalah seperti berikut:

- a. Faedah utama produk : antara faedah utama ialah perlindungan kewangan akibat kematian dan keilatan kekal. Peluang-peluang pelaburan. Fleksibel dalam memilih perlindungan yang dikehendaki.²⁰
- b. Syarikat-syarikat yang menawarkan produk: Di Malaysia, Syarikat Takaful Malaysia Berhad dan Maybank Takaful menawarkan produk Investment Link yang mematuhi syariah. Syarikat-syarikat ini melabur dalam sekuriti lulus syariah dan menawarkan perlindungan takaful.²¹ Syarikat-syarikat insurans konvensional yang menawarkan produk ini ialah AM-Assurancelink, AIA Co. Ltd dan Great Eastern Life Assurance (M) Bhd.²²
- c. Perbezaan operasi syarikat-syarikat dalam menguruskan produk:

	TAKAFUL MALAYSIA²³	GREAT EASTERN²⁴
Akad Investment Link antara syarikat dan peserta	Akad yang digunakan Takaful Malaysia berasaskan akad <i>wakalah bil-ujrah</i>	Akad yang digunakan ialah akad jual beli insurans yang mempunyai unsur <i>gharar</i> , riba dan judi
Pelaburan	Pelaburan melibatkan kaunter-kaunter lulus syariah sahaja	Pelaburan terutama dana amanah Islam (dana restu) melibatkan kaunter lulus syariah
Jawatankuasa Syariah	Takaful Malaysia mempunyai Jawatankuasa Syariah peringkat organisasi untuk memantau pelaburannya.	Great Eastern tidak mempunyai Jawatankuasa Syariah peringkat organisasi untuk memantau pelaburannya.
Akta yang mengawal	Takaful Malaysia beroperasi berasaskan Akta Takaful 1984 dan Peraturan-peraturan (Akta 312)	Great Eastern beroperasi berasaskan Akta Insurans 1996 (Akta 546).

²⁰ Maybank2u.com, <<http://www.maybank2u.com.my/consumer>>.

²¹ Mohd Azmi Omar, *Takaful Fund & Investment: Analysis & Prospects*. Dibentangkan di Course on Takaful (Islamic Insurance), anjuran Center for Research and Training (CERT), 29-30 March 2006. hlm. 4.

²² Ibid.

²³ Takaful Malaysia Berhad, <<http://www.takaful-malaysia.com>>.

²⁴ Great Eastern, <<http://www.lifeisgreat.com.my>>.

HUJAH DAN DALIL

Isu syariah yang timbul dalam *Investment Link* ialah sebahagian wang caruman (*premium*) peserta digunakan untuk membeli polisi insurans konvensional dan sebahagian yang lain dilabur dalam pelaburan saham amanah Islam. Dalam erti kata lain peserta mencarum misalnya RM100 sebulan, sejumlah RM55 digunakan untuk caruman polisi insurans konvensional manakala baki RM45 digunakan untuk melabur dalam saham amanah Islam. Oleh yang demikian, penentuan hukum berdasarkan prinsip-prinsip syariah dan keputusan fatwa yang telah ditetapkan seperti berikut:

a. Keputusan Fatwa

Keputusan fatwa berkaitan insurans (konvensional) telah diputuskan pada Muzakarah Jawatankuasa Fatwa Kebangsaan bertarikh 15-16 Februari 1979. Keputusan fatwa tersebut ialah:

Insurans nyawa sebagaimana yang dikendalikan oleh kebanyakan syarikat insurans yang ada pada hari ini adalah haram dan sebagai suatu matlamat yang fasad kerana aqadnya tidak sesuai dengan prinsip-prinsip Islam iaitu: mengandungi *gharar* (ketidaktentuan); mengandungi unsur judi; mengandungi muamalah riba.

Berdasarkan keputusan fatwa ini, kontrak insurans yang wujud pada hari ini adalah haram hukumnya. Sehubungan itu, perlindungan insurans konvensional yang digabungkan dalam produk *Investment Link* adalah bercanggah dengan hukum syarak.

b. Suruhanjaya Sekuriti

Peraturan Suruhanjaya Sekuriti menyatakan mana-mana syarikat yang ingin melaburkan wang saham amanahnya dalam sekuriti lulus syariah hendaklah melantik Jawatankuasa Syariah bagi mengawasi dan memastikan pelaburannya berlandaskan prinsip syariah.²⁵

---

²⁵ Security Commission, Guidelines On Unit Trusts Funds, <<http://www.cs.com.my>>.

Dalam konteks ini Takaful Malaysia dan Maybank Takaful mempunyai Jawatankuasa Penasihat Syariah masing-masing bagi memantau pelaburan yang dibuat manakala syarikat insurans konvensional pula tidak menubuhkan Jawatankuasa Syariah kerana Akta Insurans 1993 tidak mengkehendaki berbuat demikian. Walaupun syarikat ini mendakwa pelaburan *Investment Link* mereka adalah lulus syariah dan merujuk kepada Jawatankuasa Syariah syarikat atau bank lain, tetapi disebabkan ketiadaan Jawatankuasa Syariah dalaman di peringkat organisasi sebagaimana yang disyaratkan oleh *Guideline On Unit Trusts* menyebabkan dakwaan ini sukar diterima.